

Veleučilište VERN
Specijalistički diplomski stručni studij
IT menadžment

Mjerenje organizacijskih performansi

Prof.dr.sc. Željko Dobrović
zeljko.dobrovic@xnet.hr

TEMA 6:

STRATEŠKA MAPA CILJEVA I STRATEŠKA MAPA MJERA

SWOT ANALIZA

Razrada strateškog cilja M1: Uspostaviti ciljanu organizacijsku i personalnu strukturu

(1) SWOT ELEMENTI																			
S1.	Jasna misija OSRH				W1	Nisu predviđena sredstva u proračunu				O1	Potpora NATO-a novoj organizacijskoj strukturi				T1	Sporo usvajanje zakonske regulative iz područja OSRH			
S2	Potpora ministra i NGS OSRH				W2	Inertna organizacijska struktura				O2	Potpora Vlade RH				T2	Nestabilan ustroj državne uprave			
S3	Iskustvo u promjenama				W3	Nedostatak potrebnih znanja za provedbu preustroja				O3					T3	Nejasan stav javnosti o ulasku u NATO			
(2) RANGIRANJE SWOT																			
	S1	S2	S3			W1	W2	W3			O1	O2				T1	T2	T3	
s1		S2	S1		W1		W1	W1		O1		O1				T1	T2	T1	
s2			S2		W2			W3		O2						T2		T2	
s3					W3											T3			
(3) STRATEGIJE																			
Rang SWOT				Korektivne (S,W), (O,T), (S,T), (O,W)				Agresivne (S,O)			Otklanjanje (W ili T)			Prepreke (W ili T)					
S2	W1	O1	T2	S2 → W2				S1,O2						T2					
S1	W3	O2	T1	O1 → W3															
S3	W2		T3	O2 → W1															
				O2 → T3															
				O2 → T1															

SWOT ANALIZA

Razrada strateškog cilja M1: Uspostaviti ciljanu organizacijsku i personalnu strukturu

(4) STRATEGIJE – AKTIVNOSTI – CILJEVI – LANAC UZROKA I POSLJEDICA					
Strategija	Opis strategije	Aktivnost	Oznaka cilja	Opis cilja	Utječe na cilj
S2 → W2	Poduzeti potrebne aktivnosti za eliminiranje utjecaja inertne organizacijske strukture	Provesti seminare kojima će se djelatnici OSRH upoznati s potrebama i prednostima nadolazećih promjena	M1_U1	Upoznati zaposlenike na svim voditeljskim položajima s nužnosti promjena	M1_I1
		Uvesti sustav nagrađivanja za djelatnike koji doprinose planiranoj organizacijskoj promjeni	M1_I1	Pridobiti što veći broj djelatnika za potrebne promjene	M1
O1 → W3	Osigurati prijenos potrebnih znanja za provedbu preustroja od strane NATO-a	Osposobljavati ključne djelatnike MORH i OSRH za provedbu preustroja	M1_U2	Osposobiti sve ključne djelatnike za provedbu preustroja	M1_I1
O2 → W1	Koristeći potporu Vlade RH osigurati povećanje proračuna u korist MORH/OSRH	Postupno povećavati proračun za OSRH, sukladno planu organizacijskog preustroja	M1_F1	Osigurati dovoljno sredstava za promjenu organizacijskog preustroja	M1_U2

STRATEŠKA MAPA CILJEVA

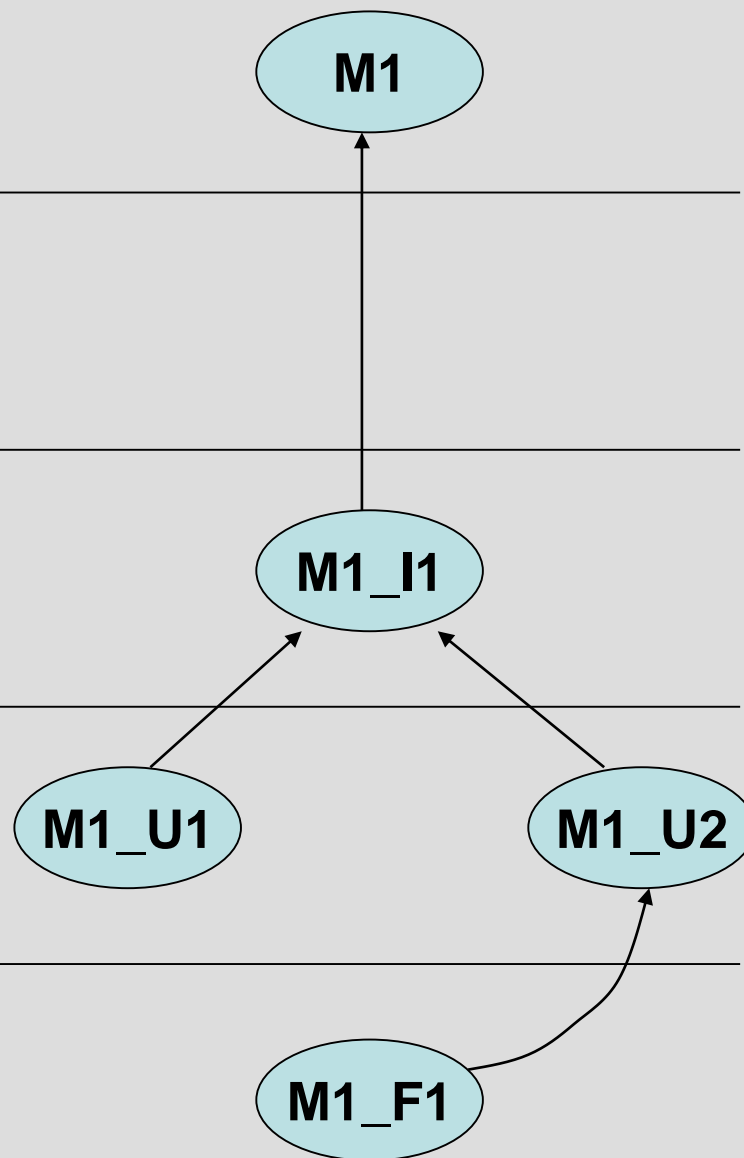
MISIJA

KORISNICI

INTERNI PROCESI

UČENJE I RAST

FINANCIJE I PRORAČUN

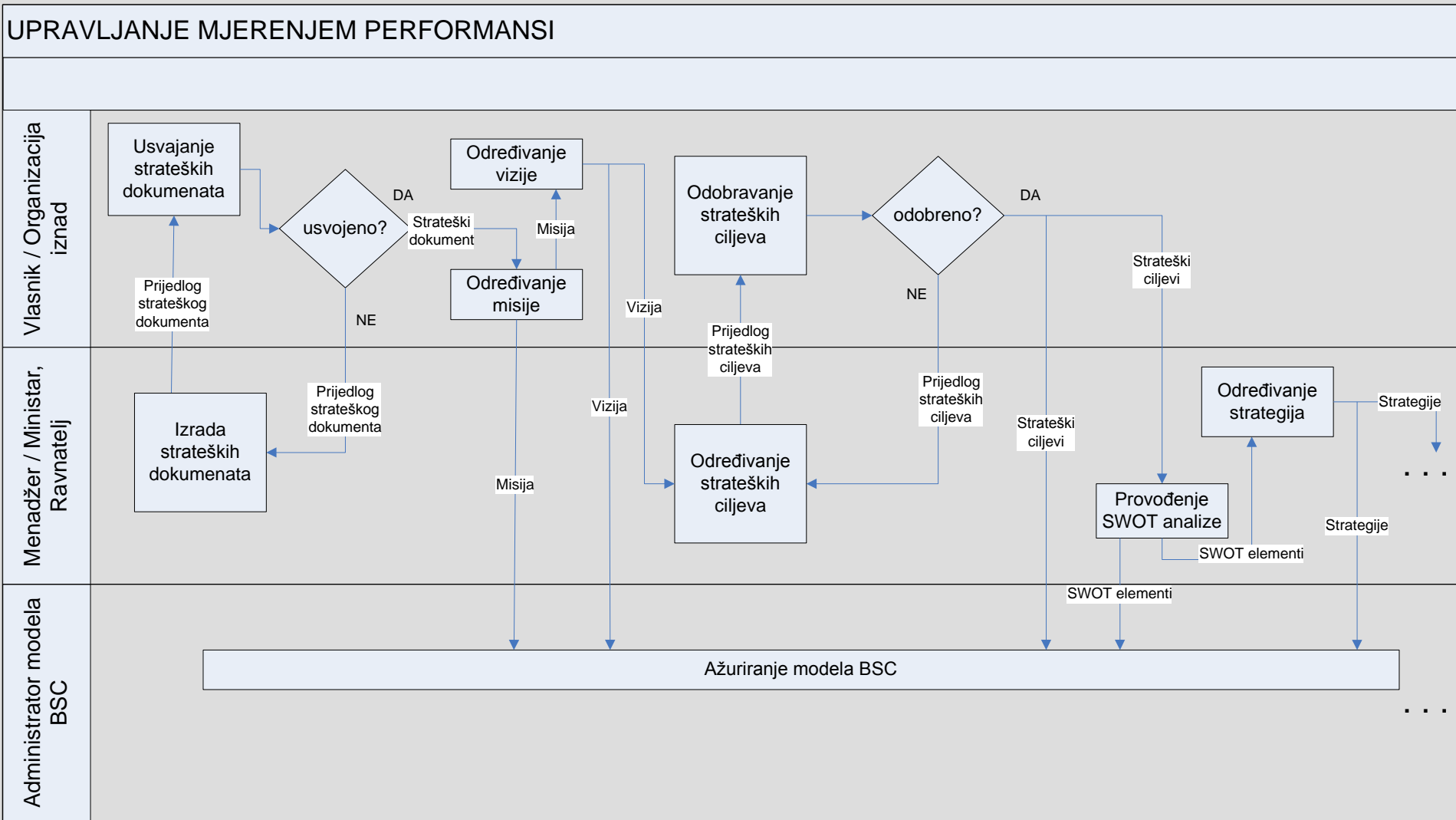

STRATEŠKA MAPA CILJEVA – ŠTO NAPRAVITI?

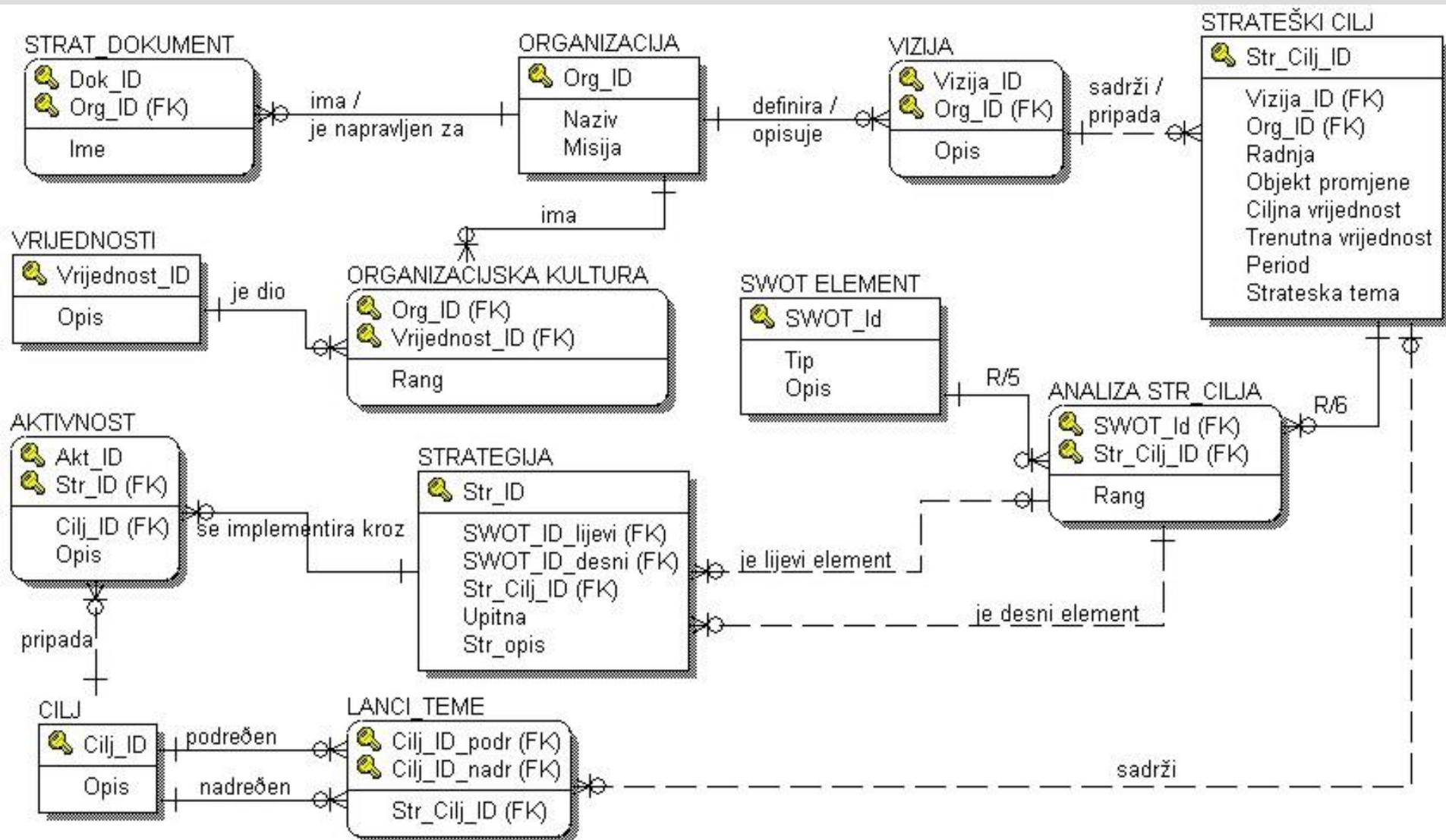
Da bi se napravila strateška mapa ciljeva, potrebno je:

- *Definirati viziju za novi ciklus planiranja*
- *Definirati strateške ciljeve iz vizije*
- *Napraviti SWOT analizu za svaki strateški cilj*
- *Definirati strategije za dostizanje strateških ciljeva*
- *Odrediti aktivnosti za provedbu strategija*
- *Odrediti ciljeve aktivnosti*
- *Smjestiti ciljeve na perspektive BSC*
- *Odrediti uzročno-posljedične lance ciljeva za pojedini strateški cilj (strateške teme)*
- *Odrediti uzročno-posljedične lance ciljeva između strateških tema*

STRATEŠKA MAPA CILJEVA – TKO SUDJELUJE?

STRATEŠKA MAPA CILJEVA – GENERIRANI PODACI?

CILJEVI I MJERE

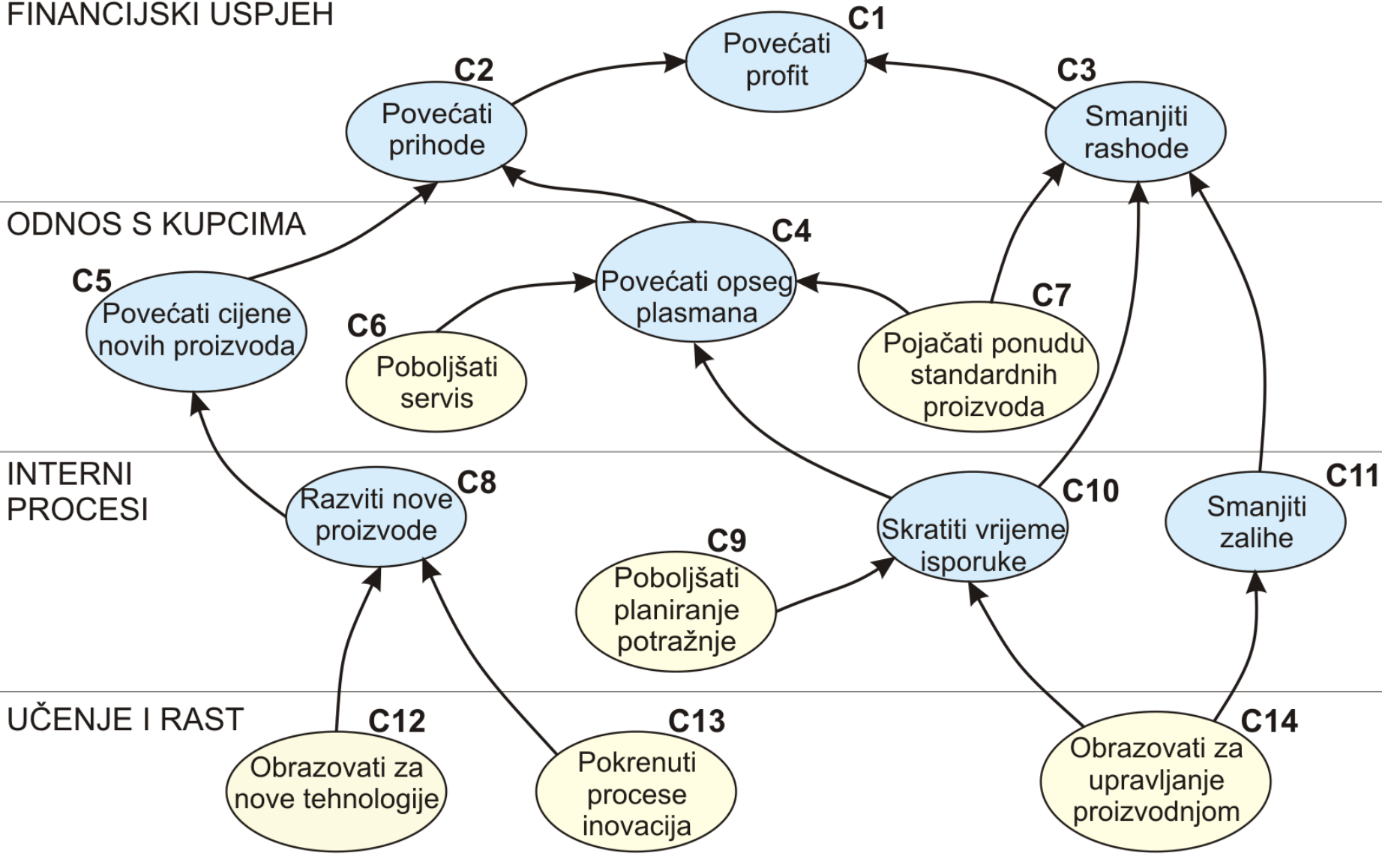
Za uspješno korištenje BSC metode podrazumijeva se da je menadžment u stanju iskazati misiju, viziju i strategiju svoje organizacije tako da:

- definira **poslovne ciljeve**, nužne za ostvarenje misije i strategije
- odredi **mjere** kojima će mjeriti razina ostvarenja poslovnih ciljeva
- postavi **granične vrijednosti** mjera za kvantifikaciju postignuća poslovnih ciljeva
- planira **aktivnosti** za postizanje zadanih poslovnih ciljeva

Niven, P.: Balanced Scorecard Step-by-step

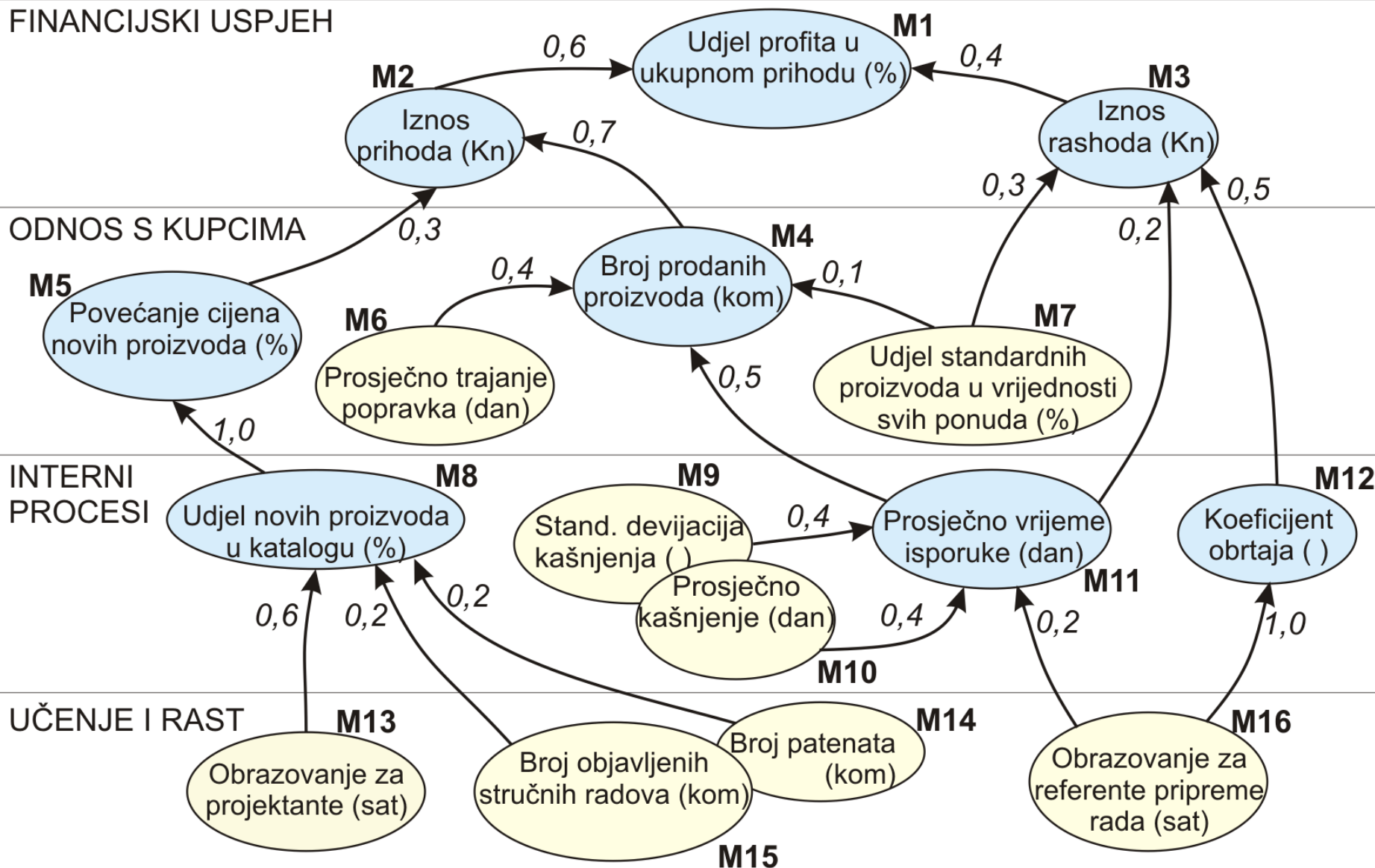
STRATEŠKA MAPA CILJEVA - PRIMJER

FINANCIJSKI USPJEH

STRATEŠKA MAPA MJERA - PRIMJER

FINANCIJSKI USPJEH

CILJEVI I MJERE

Kod konstrukcije BSC modela pojavljuju se pitanja:

- Kako izraziti utjecaj jedne ili više mjera na neku drugu mjeru tj. kako konstruirati formulu za izračun složenih mjera?
- Kako ujednačiti mjerne jedinice tj. kako nekim mjerama, mjerenim jednim mjernim jedinicama (npr. postocima ili komadima) izraziti neku drugu mjeru (mjerenu drugom mjernom jedinicom, npr. kunama)?
- Kako provesti izračun BSC modela i njegovu validaciju?
- Kako BSC model prevesti u računalni oblik?

Oznaka cilja	Naziv cilja	MAPA MJERA		Vrsta mjer e (S/J/ U)	MJERNI INSTRUMENTI				
		Oznak a mjere	Naziv mjere		Mjerenje		Izračunavanje		Nositelj
					Način mjerenja	Granične vrijednosti (D-d-g-G)	Koefici-jent utjecaja	Formula za izračunavanje	
M1	Uspostaviti ciljanu organizacijsku i personalnu strukturu	Me1	Broj izmijenjenih i novih organizacijskih cjelina	J	Izveščivanje o provedbi preustroja	0-5-20-40	1, Me5	= 4/3 *Me5	Tajništvo ministara.
M1_U1	Upoznati djelatnike na svim voditeljskim položajima s nužnosti promjena	Me2	Broj djelatnika na voditeljskim položajima upoznatih s nužnostima promjene	U	Evidencija sudionika nazočnih na radionicama	0-5-25-40	-	-	M2-Pers. služba
M1_I1	Pridobiti što veći broj djelatnika za potrebne promjene kroz sustav nagrađivanja	Me5	Broj djelatnika koji su nagrađeni	S	Broj isplaćenih novčanih nagrada	0-5-10-30	0.4 Me2, 0.6 Me4	= 30 * (0.01*Me2+ 0.03*Me4)	M4-Finan. služba
M1_U2	Osposobiti sve ključne djelatnike za provedbu preustroja	Me4	Broj osposobljenih djelatnika	J	Očitavanje broja certifikata izdanih nakon uspješno završenog tečaja	0-5-15-20	1, Me3	= 2/3 *Me3	M2-Pers. služba
M1_F1	Osigurati dovoljno sredstava za promjenu organizacijskog preustroja	Me3	Sredstva osigurana za preustroj	U	Očitavanje proračunskih sredstava dobivenih iz riznice za preustroj	0-4-10-30 (milijuni kuna)	-	-	M4-Služ. za proračun

ODNOS CILJEVA I MJERA

- Broj ciljeva: 20 – 35
- Raspored ciljeva po perspektivama bi trebao približno slijediti shemu: 2f-3k-3p-2u, npr. 6-9-9-6 ili 4-7-8-5
- Odnos između ciljeva i mjera je uglavnom 1:1 (za barem 2/3 ciljeva). Za najviše 1/3 ciljeva odnos može biti 1:m pri čemu je $m \leq 3$

VRSTE MJERA

Nezavisne (upisne) mjere ne zavise o drugim mjerama, te:

- Nalaze se u “*listovima*” strateške mape mjera (u primjeru su to M_6 , M_7 , M_9 , M_{10} , M_{13} , M_{14} , M_{15} i M_{16}),
- Podaci za njih se prikupljaju (ručno ili iz IS-a) i upisuju u BSC model,
- Koriste se za izračunavanje izvedenih mjera,
- Pripadaju grupi vodećih (*leading*) pokazatelja i
- Uglavnom se nalaze na perspektivama *Učenje i rast* te *Interni procesi*.

VRSTE MJERA

Zavisne mjere zavise o sastavnim mjerama, te:

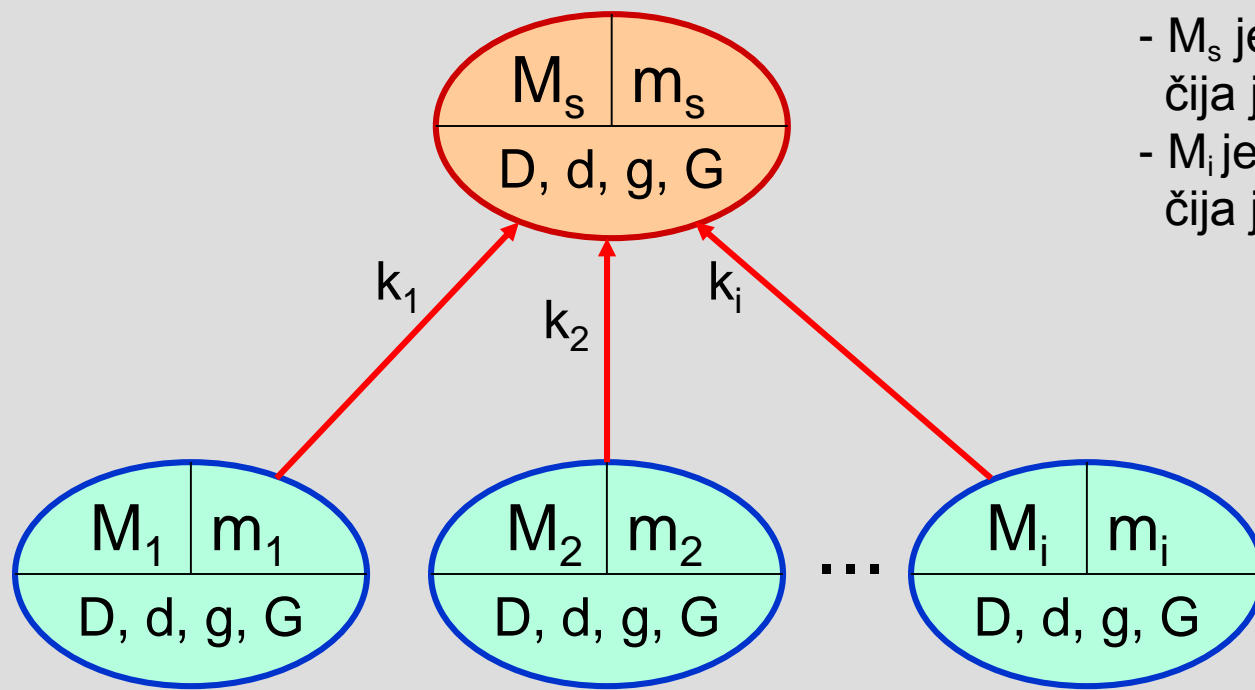
- Nalaze se u “granama” strateške mape mjera,
- Pripadaju grupi pratećih (*lagging*) pokazatelja i
- Uglavnom se nalaze u perspektivama *Kupci ili korisnici* i *Financije*, a mogu biti:
 - Jednostavne - zavise o samo jednoj (uglavnom upisnoj) mjeri (u primjeru su to M_5 i M_{12}) i
 - Složene—zavise o više upisnih ili izvedenih mjera (M_1 , M_2 , M_3 , M_4 , M_8 i M_{11}).
- mogu se izračunavati na osnovu funkcijske ovisnosti o nezavisnim mjerama (planirane), ali i izravno bilježiti na osnovu ostvarenja realnih pokazatelja (ostvarene)

GRANIČNE VRIJEDNOSTI MJERA

- unutar granica **G** i **g** → dobro ostvarenje cilja i **ne traži** poduzimanje akcije
- unutar granica **g** i **d** → dovoljno ostvarenje cilja, ali **se očekuju** koraci za poboljšanje
- unutar granica **d** i **D** → loše ostvarenje cilja i **traži** hitne akcije

IZRAČUN ZAVISNIH MJERA

- M_s je zavisna složena mjera, čija je vrijednost m_s .
- M_i je sastavna mjera, čija je vrijednost m_i .

$$m_s = D_s + (G_s - D_s) \cdot \sum_{i=1}^n k_i \cdot \frac{m_i - D_i}{G_i - D_i}$$

$$\sum_{i=1}^n k_i = 1$$

D - donja granica mjerene veličine,
 d - srednja donja granica,
 g - srednja gornja granica,
 G - Gornja granica mjerene veličine,
 k – koeficijent utjecaja,

s - indeks koji se odnosi na složenu mjeru,
 i - indeks koji se odnosi na sastavnu mjeru.

STRATEŠKA MAPA CILJEVA – JAVNI / DRŽAVNI SEKTOR

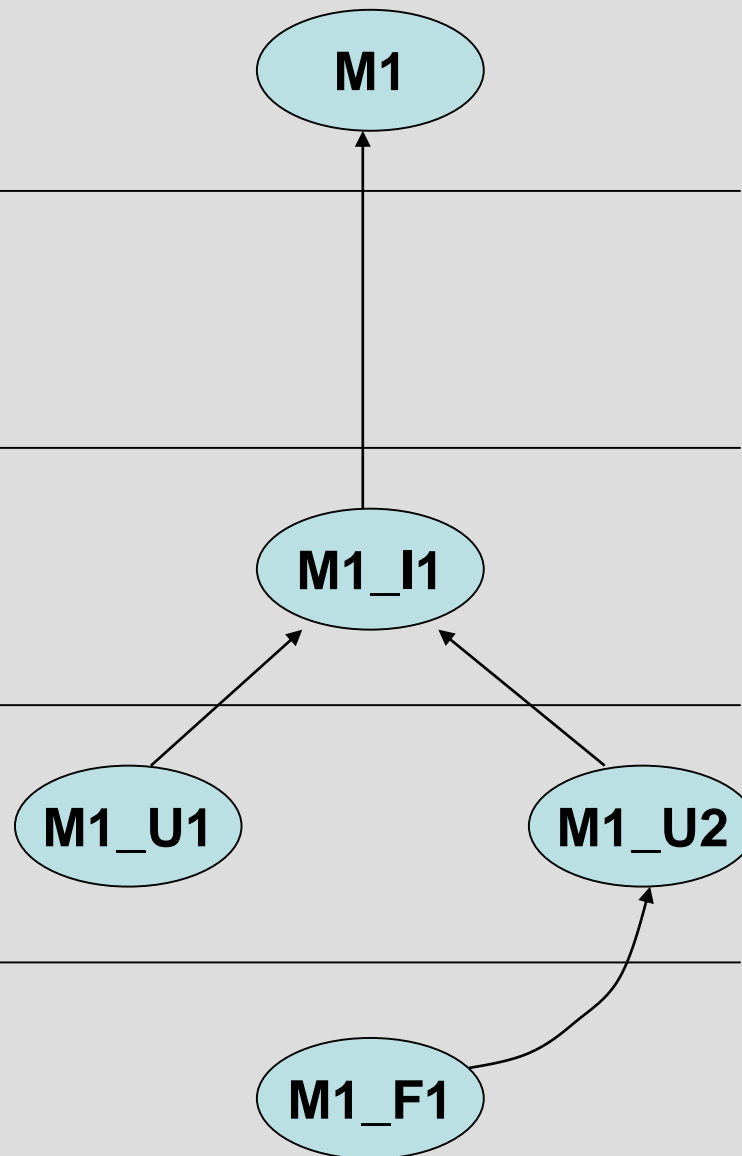
MISIJA

KORISNICI

INTERNI PROCESI

UČENJE I RAST

FINANCIJE I PRORAČUN

STRATEŠKA MAPA MJERA – JAVNI / DRŽAVNI SEKTOR

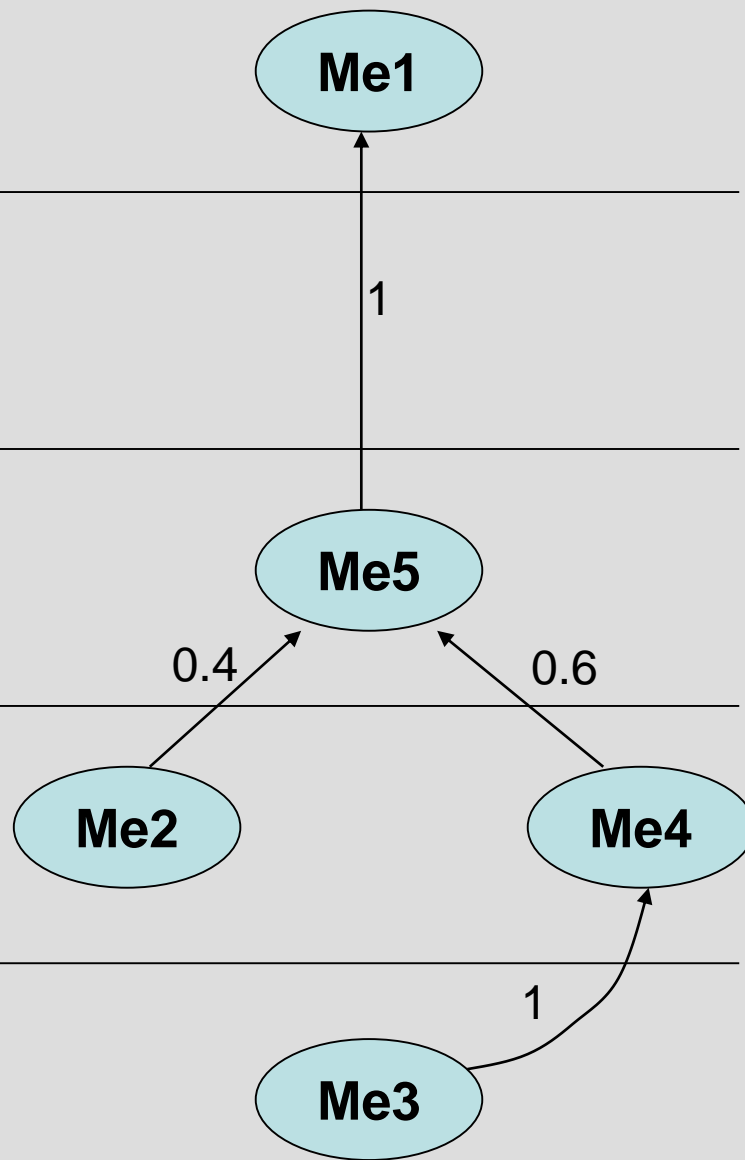
MISIJA

KORISNICI

INTERNI PROCESI

UČENJE I RAST

FINANCIJE I PRORAČUN

Measure

To

Manage

